Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Şuayb (a.s.) ve Bir Sure Tanıyorum: Maûn Suresi — Din, Birey ve Toplum

Din kavramını ve insanın doğuştan inanma eğilimini (fıtrat) açıklayarak dinin birey ve toplum hayatındaki yerini analiz eder (8.3.1). · İslam dininin temel gayesini (Makâsıdü'ş-Şerîa / Zarûrât-ı Hamse) oluşturan beş temel esası (canın, aklın, dinin, neslin ve malın korunması) kavrar (8.3.2). · Canın, aklın, dinin, neslin ve malın korunmasına yönelik İslam'ın getirdiği emir ve yasakları ayet ve hadislerle ilişkilendirir (8.3.2).

HATIRLAYALIM

- İnsanın doğuştan yüce bir yaratıcıya inanma eğilimine «fıtrat» denir (Rûm suresi, 30. ayet).
- Dinin temel gayesi (Zarûrât-ı Hamse): Canın, aklın, dinin, neslin ve malın korunmasıdır.
- Hz. Şuayb ölçü-tartı adaletini öğütlemiş; Maûn suresi yetimi itip riyakârlık yapanları uyarmıştır.

1 EŞLEŞTİRME

İslam'ın koruma altına aldığı temel hakları ilgili emir ve yasaklarla eşleştiriniz.

c 1. Canın Korunması	a) İrade ve düşünceyi devre dışı bırakan alkol ve uyuşturucunun yasaklanması
a 2. Aklın Korunması	b) Hırsızlık, rüşvet, faiz, israf ile ölçü ve tartıda hilenin haram sayılması
b 3. Malın Korunması	c) Cinayet, intihar ve kan davasının haram kılınıp iş güvenliğinin emredilmesi

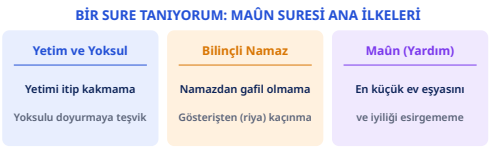
2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Din, birey, toplum, Hz. Şuayb ve Maûn suresiyle ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

	D	Y
Dinin korunması için Kur'an ve sünnete başvurulmalı; hurafe ve din istismarından uzak durulmalıdır.	✓	
İslam'da dinî sorumluluğun (mükellefiyetin) ilk ve temel ön şartı zengin olmaktır.		✓
Medyen halkına gönderilen Hz. Şuayb (a.s.), kavmini tevhide ve ölçü-tartıda dürüstlüğe çağırmıştır.	✓	
Maûn suresinde ibadetlerini gösteriş (riya) için yapan ve en küçük yardımı esirgeyenler eleştirilir.	✓	

3 KISA CEVAP

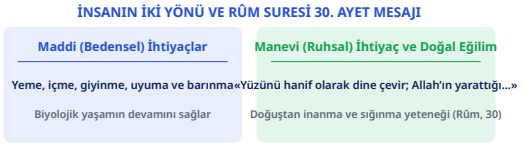
Görseldeki Maûn suresi mesaj panosuna göre «dini (hesap gününü) yalanlayan» kimselerin iki temel olumsuz davranışını yazınız.

Yetimi kakıştırıp hor görmek ve yoksulu doyurmaya önayak (teşvikçi) olmamaktır.

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

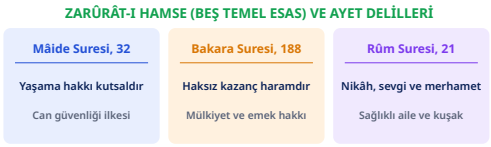
Görseldeki Rûm suresi 30. ayet mealinde vurgulanan «Allah'ın insanları yarattığı doğuştan inanma yeteneği» kavramı hangisidir?

A) Tevekkül bilinci
B) Fıtrat (doğuştan inanma eğilimi)
C) Bid'at anlayışı
D) İsraf alışkanlığı

5 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki ayet mesajlarını Zarûrât-ı Hamse (beş temel esas) ilkelerinden ilgili olanla eşleştirerek tabloya yazınız.

Ayet ve Temel Mesajı	Yasaklanan Davranış	Korunan Temel Esas
Mâide 32: Bir canı yaşatmak insanlığı yaşatmaktır.	Haksız yere cana kıymak	Canın Korunması
Bakara 188: Mallarınızı haksız sebeplerle yemeyin.	Rüşvet, gasp ve hile	Malın Korunması
Rûm 21: Eşler arasına sevgi ve merhamet koydu.	Aile yapısını bozmak	Neslin Korunması

6 BOŞLUK DOLDURMA

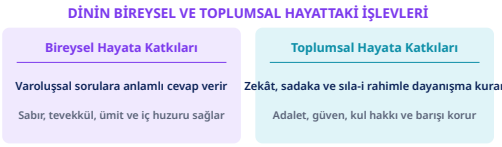
Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun kavramlarla tamamlayınız.

fıtrat · bid'at · riya · israf

1. Dinde yeri olmadığı hâlde sonradan dine sokulan uydurma uygulamalara **bid'at** denir.
2. Kazanılan malı gereksiz yere saçıp savurarak harcamaya **israf** adı verilir.
3. Maûn suresinde namazlarını ciddiye almayıp **riya** (gösteriş) yapanlar uyarılmıştır.

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki şemaya göre aşağıdakilerden hangisi dinin toplumsal boyuttaki faydalarından biridir?

A) Yalnızca kişinin tek başına tefekkür etmesini sağlaması

B) Kişinin «Niçin yaratıldım?» sorusuna iç dünyasında yanıt bulması

C) Ölüm korkusuna karşı bireyin içsel sabrını artırması

D) Zekât, sadaka ve sıla-i rahimle toplumsal güveni güçlendirmesi

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki Hz. Şuayb (a.s.) kıssası kartına göre Medyen halkının ölçü ve tartıda hile yapması doğrudan hangi hakkı ihlal eder?

A) Malın korunması ve kul hakkı ilkesini

B) Yalnızca ibadet vakitlerinin belirlenmesini

C) Aklın alkolden korunması ilkesini

D) Mevsimlerin oluşum yasasını

9 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları yazarak İslam'da el emeğiyle kazanılan meşru rızkın niteliğini belirten şifreyi bulunuz.

Dinin aslından olmayan batıl inanç ve uydurmalar (6 harf)	H U R A F E
Necm 39'da vurgulanan insanın kendi alın teri ve gayreti (4 harf)	E M E K
Hz. Şuayb'ın dürüstlük istediği tartı ve miktar dengesi (4 harf)	Ö L Ç Ü
Neslin korunması için kurulan toplumun en küçük birimi (4 harf)	A İ L E
Akraba ziyaretini anlatan «...-i rahim» ifadesindeki ilk kelime (4 harf)	S I L A

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

HELAL

10 SIRALAMA

Görseldeki dinin korunması sürecinde doğru dinî bilgiye ulaşma adımlarını mantıksal sırayla (1'den 4'e) diziniz.

1 Dinin temel kaynakları olan Kur'an-ı Kerim ve sahih sünnete başvurma

4 İbadet ve güzel ahlakı gösterişten (riyadan) uzak, samimiyetle yaşama

3 Dinin aslından olmayan bid'at, hurafe ve batıl inançları ayıklama

2 Akl-ı selim ile ayet ve hadislerin evrensel ahlaki mesajlarını kavrama

11 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki beş temel esas (Zarûrât-ı Hamse) tablosunda hangi eşleştirmede yanlışlık yapılmıştır?

A) 1. Kart: Trafik kurallarına uymak → Canın korunması

B) 2. Kart: Uyuşturucudan uzak durmak → Aklın korunması

C) 3. Kart: Türbelere çaput bağlamak → Dinin korunması

D) 4. Kart: Alın teriyle helal kazanmak → Malın korunması

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki kültür halkalarından yararlanarak İslam dininin Türk-İslam kültür ve sanatımıza yansımalarına iki örnek açıklayınız.

Cami, şifahane ve çeşme mimarisini; dilimizdeki selamlaşma, dua ve yardımlaşma geleneklerini beslemiştir.

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.